

Ere-regelen voor de Advocaten in Suriname

Het is nodig en nuttig gebleken om ook voor Suriname een leidraad voor de Ere-regelen voor de advocaten vast te stellen. Krachtens artikel 12 van het "Advocatenbesluit" oefent het Hof van Justitie het toezicht en de discipline uit over de advocaten als zodanig, weert en beteugelt de inbreuken, verzuimen en misslagen, en legt straffen op. Er bestaan geen voorschriften omtrent de gedragslijn, welke het Hof daarbij heeft te volgen, noch hebben de advocaten – zoals zulks in Nederland en elders wel het geval is – een Orde gesticht, welke voor hare ledenadvocaten bepaalde gedragsregels kent, welke bij het uitoefenen van toezicht en discipline in acht genomen kunnen worden.

In Suriname is dan ook slechts een regel voorgeschreven, welke het Hof, zijn taak van toezicht en discipline uitoefenende, heeft te volgen, n.l. dat de advocaat de eer van de stand der advocaten niet zal schaden. Het wordt wenselijk geoordeeld, dat er althans enige regels worden vastgesteld, welke voor de advocaten een richtsnoer zullen zijn bij de uitoefening van hun beroep.

In overleg met de balie werd besloten, dat een soort code van de belangrijkste gedragsregels voor de advocaten zou worden samengesteld, welke het Hof tevens als richtsnoer zou dienen bij de uitoefening van zijn taak van toezicht en discipline.

Met nadruk wordt er de aandacht op gevestigd, dat deze Ere-regelen nooit meer kunnen zijn dan een richtsnoer en de materie niet uitputtend regelen. Het spreekt van zelf, dat steeds naar de omstandigheden van het geval en de bijzondere factoren, welke een rol hebben gespeeld, geoordeeld zal moeten worden, wanneer een advocaat zich wegens inbreuk op de eer van zijn stand heeft te verantwoorden. Maar deze leidraad kan in ieder geval bepaalde gedragsregels vastleggen, welke altijd en overal in acht genomen dienen te worden, zodat zowel het Hof als de advocaten een grondslag hebben voor het beantwoorden van de vraag, waarvoor zij zich gesteld kunnen zien.

De navolgende hoofdregelen zijn door het Hof vastgesteld.

I. Algemeen gedeelte

De advocaat dient steeds voor ogen te houden, dat hij door zijn toelating als advocaat bij het Hof van Justitie in Suriname, geroepen is richting te geven aan het rechtsleven en naast de Rechterlijke Macht mede te werken aan de rechtsbedeling, een en ander ter bevordering ener goede rechtspraak.

Zijn verplichtingen, voortvloeiend uit de betekenis van het beroep, kunnen worden samengevat in het door de wetgever als grondslag zowel voor weigering van toelating als voor disciplinaire maatregelen aanvaarde voorschrift, dat de advocaat zich heeft te onthouden van alles, wat inbreuk maakt op de eer van de stand der advocaten.

Deze algemene verplichting omvat onder meer de volgende drie groepen van verplichtingen:

- a. in en buiten de uitoefening van het beroep niets te doen, wat zijn stand zou kunnen schaden;
- b. in de uitoefening van het beroep de hem toevertrouwde belangen te verdedigen voor zover en zoals eer en geweten en de eisen ener goede rechtsbedeling hem dat veroorloven of voorschrijven, en steeds de goede trouw in acht te nemen;
- c. het beroep uit te oefenen in volstrekte onafhankelijkheid en zonder zich daarbij door de zucht naar persoonlijk financieel, maatschappelijk of ander voordeel te laten leiden.

II. Belangrijkste bijzondere regels

I. In 't bijzonder betreffende het aanzien van de stand en de goede verhouding tussen de standgenoten.

a. Onverenigbaar met het beroep is elke werkzaamheid, waardoor het aanzien van de stand wordt geschaad. De aard der nevenfunctie en de omstandigheden waaronder deze wordt uitgeoefend, zullen beslissend zijn.

b. De advocatuur is niet verenigbaar met een dienstbetrekking, die ondergeschiktheid meebrengt van dien aard, dat de vrijheid en onafhankelijkheid in de uitoefening van het beroep in gevaar gebracht worden.

2. Levensgedrag

Hij heeft ervoor te waken, dat zijn gedrag naar buiten aanstoot geeft.

3. Optreden tegenover de Rechterlijke Macht

Hij moet in al zijn gedragingen tegenover de Rechterlijke Macht blijk geven van het respect, dat hij aan deze als zodanig verschuldigd is. Hij behoort ook tegenover haar, waar en indien nodig op te komen voor de eer en voor de prerogatieven van de stand en deze op passende wijze en met de nodige zelfbeheersing te verdedigen. Bij conflicten van meer ernstige aard bepale hij zich tot een eenvoudige verklaring en wende zich verder tot het Hof van Justitie.

4. Optreden tegenover cliënten en rechtzoekenden

a. De advocaat dient opdrachten van cliënten af te wachten en noch direct noch indirect zijn diensten aan deze of gene aan te bieden.

b. Het is ontoelaatbaar reclame, in welke vorm ook, te maken. Daaronder vallen niet advertenties van vestiging, tijdelijke afwezigheid, verhuizing en dergelijke. Wel ongeoorloofd is bijv. dat een vereniging of instelling, waarvan de advocaat vaste adviseur is, zijn naam als zodanig vermeldt op van haar uit gaande stukken. Hij behoort ervoor te zorgen, dat, als zijn naam en functie door de vereniging of instelling worden gebruikt, zulks zodanig geschiedt, dat iedere gedachte aan reclame voor de advocaat wordt voorkomen.

c. Hij mag niet dulden, laat staan bevorderen, dat derden de aandacht van rechtzoekenden op hem vestigen.

d. Hij mag zich niet openlijk aandienen als specialist op een bepaald gebied der advocatuur.

5. Optreden tegenover en ten aanzien van confrères

a. Tussen de advocaten dient een verhouding te bestaan van onderlinge welwillendheid en onderling vertrouwen. Alle verkeer tussen advocaten, evenals alle gedachtewisseling, draagt een confraterneel en dus vertrouwelijk karakter. Brieven van de ene advocaat aan de andere mogen niet worden overgelegd aan de Rechter, tenzij overlegging noodzakelijk is ten bewijze van door de advocaat namens zijn cliënt gedane erkenningen of ontkenningen of verrichte rechtshandelingen, en niet dan na overleg met de advocaat der tegenpartij. Omtrent de inhoud van schikkingsonderhandelingen, door advocaten gevoerd, mag aan de Rechter niets worden medegedeeld of overgelegd, dan met toestemming van de tegenpartij.

b. De advocaat moet zich ervan onthouden zich over een confrère in onheuse of krenkende termen uit te laten. Grieven van een advocaat tegen een andere moeten worden gebracht bij de President van het Hof van Justitie.

c. De advocaat stelt zich buiten de andere advocaat om niet in verbinding met diens cliënt betreffende een aangelegenheid, welke door die advocaat wordt behandeld. Dit geldt evenzeer, wanneer de cliënt van zijn confrère zich eigener beweging tot hem wendt. Heeft hij zich over een andere aangelegenheid met een cliënt van een confrère te onderhouden, dan mag hij de zaak, waarin de cliënt door zijn confrère wordt bijgestaan, niet aanroeren.

d. Betalingen over en weer in zaken, waarin de advocaten occuperen, worden van confrère tot confrère gedaan, en niet rechtstreeks aan de cliënt van de confrère.

e. De advocaat zal in het algemeen aan de advocaat van de tegenpartij kennis geven, alvorens hij tot executiemaatregelen tegen diens cliënt overgaat. De advocaat van de tegenpartij zal, zoveel in zijn vermogen ligt, zorg dragen, dat een eventueel toegestane respijttermijn niet wordt benut om de cliënt van zijn confrère schade te berokkenen.

f. Hij behoort zich te onthouden van elke directe of indirecte poging om een cliënt van een confrère tot zijn cliënt te maken. Wil iemand aan een advocaat de behandeling opdragen van een zaak, welke reeds bij een confrère in behandeling is of geweest is, dan dient hij zich met de confrère te verstaan alvorens de zaak ter hand te nemen. Is hem gebleken, dat de declaratie van de confrère voldaan is, dan is zulk overleg niet beslist nodig, maar wel gewenst, ten einde onaangenaamheden te voorkomen. Is de declaratie van de confrère niet voldaan, dan verleent hij de bijstand niet zonder toestemming van de confrère. Is de niet-betaling der declaratie niet aan onwil, maar aan onmacht te wijten, dan kan hij naar omstandigheden beslissen, of hij de bijstand al of niet zal verlenen, maar hij zal van zijn beslissing steeds kennis geven aan de confrère. Bestaat er tussen de confrère en de cliënt verschil van mening omtrent de redelijkheid of juistheid van het bedrag der declaratie, dan zal de advocaat, indien de confrère bezwaar maakt tegen het overnemen van de cliënt, zich te dier zake eerst wenden tot de President van het Hof.

Is het onverwijld verlenen van bijstand noodzakelijk, omdat uitstel daarvan de betrokkene onherstelbaar of althans groot nadeel zou berokkenen, dan kan hij de bijstand voorlopig verlenen, maar hij zal gehouden zijn daarna alles te doen, wat mogelijk is, om de betaling der declaratie of het oplossen van het geschil daarover te bevorderen.

g. Indien een advocaat zaken of verrichtingen door een confrère doet waarnemen, is hij tegenover deze gebonden tot voldoening van alle door deze gedane verschotten en het deze eventueel toegezegde honorarium, ongeacht of hij van zijn cliënt al of geen dekking daarvoor heeft of zal ontvangen.

III. Regels meer in het bijzonder betreffende de onafhankelijkheid van de advocaat in de uitoefening van zijn beroep

6. Tegenover de cliënt

a. Ongeoorloofd is het optreden als advocaat voor de persoon of het lichaam, tot wie of hetwelk hij in dusdanige dienstverhouding staat, dat het optreden als advocaat zich daarmee niet wel verstaat.

b. De advocaat mag wel als vast adviseur tegen een vaste geldelijke tegemoetkoming optreden voor een vereniging of organisatie en hare leden, mits de tegemoetkoming niet zodanig is, dat afbreuk gedaan wordt aan de waardigheid van de stand, en zijn vrijheid en onafhankelijkheid om in een proces op te treden niet worden aangetast.

c. De advocaat moet steeds bedenken, dat hij dominus litis is, en dus de leiding in de zaak dient te behouden onder zijne verantwoordelijkheid. Hij mag echter niet handelen tegen de uitgesproken wil van de cliënt.

7. Tegenover tussenpersonen

a. De advocaat mag met zaakwaarnemers en andere personen, die zonder als advocaat te zijn ingeschreven, zich bezig houden met het verlenen van rechtskundige raad en bijstand aan of het behartigen van rechtszaken van anderen, geen relaties op dit gebied onderhouden. Indien twijfel bestaat over de vraag, of een bepaald persoon of bureau onder de hier genoemde qualificatie valt, kan het advies van de President van het Hof worden ingewonnen. Wordt een zaak door een ander dan de partij zelf (familielid, vriend of kennis) aangebracht, dan zal de advocaat zich steeds moeten overtuigen van de toestemming van de partij zelve. De advocaat zal in ieder geval altijd zelf de processtukken moeten stellen en verzorgen.

b. De advocaat zal, ook als hij de opdracht van een ander heeft ontvangen, steeds een naar algemene maatstaf behoorlijke beloning voor zijn verrichtingen in rekening moeten brengen. Hij mag zijn honorarium nimmer delen met of daarvan iets afstaan aan anderen, die geen advocaat zijn, noch provisie, commissieloon of anderszins toezeggen of geven.

c. Hij mag met betrekking tot de uitoefening der practijk geen deelgenootschap aangaan met niet-advocaten.

IV. Regels betreffende de positie van de advocaat als betrouwbaar en niet door eigen belang gedreven raadgever

8. Beroepsgeheim

Hij is verplicht ernstig te zorgen voor handhaving van zijn beroepsgeheim. De geheimhoudingsplicht heeft betrekking op alles, wat hem vertrouwelijk bekend is geworden in de uitoefening van zijn beroep, en zij duurt ook voort na het beëindigen der zaak. Zo zal hij ten behoeve van zichzelf of enige derde ook geen gebruik mogen maken van de gegevens of inlichtingen, welke hem in zijn verhouding tot zijn cliënt zijn bekend geworden.

Hij moet van zijn medewerkers en personeel gelijke geheimhouding eisen.

9. Geldelijke aangelegenheden.

a. Een der eerste verplichtingen van de advocaat is de uiterste nauwgezetheid en zorgvuldigheid in geldelijke aangelegenheden.

b. Ontvangen of onder zijn berusting verkregen gelden moeten aan de rechthebbende worden afgedragen, zodra en zoals deze hierop aanspraak heeft. Zolang hij gelden voor anderen onder zich heeft, moet hij zorg dragen, dat hij deze te allen tijde beschikbaar heeft.

10. Quota

De advocaat mag in het geheel geen direct financieel belang hebben bij de uitslag ener procedure. Het verlenen van bijstand op vooraf overeengekomen onredelijke financiële voorwaarden is in strijd met de waardigheid van de stand.

11. De declaratie

a. De declaratie dient redelijk te zijn, in aanmerking genomen de omstandigheden, de omvang en het gewicht der zaak.

b. Hij dient het maken van onnodige en overdreven kosten te vermijden. Terughouding van dossiers of stukken om betaling zijner declaratie te verkrijgen, is ongewenst. Maakt de cliënt bezwaar tegen het gedeclareerde bedrag, dan is de advocaat verplicht hem de weg te wijzen om het geschil daarover zo spoedig mogelijk te liquideren.

Ter zake van zijn declaratie vraagt hij niet het faillissement van zijn cliënt of gewezen cliënt aan. Als z.g. steunvordering mag daarop wel een beroep gedaan worden.

c. De advocaat mag het bedrag zijner declaratie wel inhouden van gelden, welke hij met betrekking tot een behandelde zaak voor de cliënt ontvangt, maar hij mag zulks niet doen ten aanzien van gelden, welke hij voor andere doeleinden in depot of bewaring heeft gekregen.

V. Regels betreffende de behandeling van zaken

12. Slechts de rechtmatige belangen van de cliënt mogen de advocaat bij de behandeling van zaken leiden. Hij dient aan regeling ener zaak in der minne de voorkeur te geven.

13. Mededelingen, opmerkingen, overlegging van bescheiden, en dergelijke, waardoor de Rechter of de tegenpartij misleid worden of kunnen worden, dient hij onvoorwaardelijk achterwege te laten.

14. Met getuigen van een tegenpartij zal hij in het algemeen niet vooraf over de zaak mogen spreken, tenzij deze in een bijzondere relatie staan tot de eigen cliënt. Dit geldt ook in strafzaken ten aanzien van getuigen van het Openbaar Ministerie

15. Het is niet geoorloofd in een proces stukken, notitiën of dergelijke aan de Rechter over te leggen of mede te delen, welke de advocaat van de tegenpartij niet zo tijdig zijn medegedeeld, dat deze behoorlijk in staat is zich daarover uit te laten.

16. Wordt een pleitnota overgelegd, dan mag zij niet meer bevatten dan werkelijk gepleit is. Het is redelijk, dat de advocaat der tegenpartij bij het pleidooi ook een afschrift der pleitnota ontvangt.

17. Indien dossiers of stukken aan de advocaat ter bestudering of inzage worden afgestaan, zal hij de volle verantwoordelijkheid daarvoor dragen.

18. Hij staat in voor alle vergoedingen en honoraria van personen, die op zijn verzoek enige dienst in de door hem behandelde zaak, of met betrekking daartoe, hebben verricht.

19. Hij zal zijn cliënt in die mate inlichten over de gang van zaken, dat deze steeds een behoorlijk inzicht in de stand der zaak heeft.

20. De advocaat mag niet medewerken aan de beslissing in een zaak, die onderworpen is aan de berechting of beslissing van een college, waarvan hij of een zijner medewerkers lid of secretaris is.

21. Treedt hij voor meerderen als vertrouwensman op, dan zal hij nimmer de belangen van één mogen voortrekken.

22. Leden van het personeel van een advocaat dienen geen adviezen te geven.

23. Het is hem niet verboden om bij de vaststelling zijner declaratie rekening te houden met de mindere financiële draagkracht van de cliënt. Souplesse te dezen aanzien mag nooit het karakter dragen van zucht tot het verkrijgen of het behouden van een cliënt.

24. Meent hij, dat er termen zijn om zijn optreden als raadsman of advocaat te beëindigen, en weigert de cliënt hem van zijn ministerie vrij te stellen, dan kan hij zich wenden tot de President van het Hof.

25. De advocaat zal zich steeds in gepaste termen uitlaten en alles vermijden, wat tot ongewenste incidenten, in het bijzonder van persoonlijke aard, aanleiding kan geven.

26. Een advocaat, die brieven van de overheid, confrères, cliënten en anderen, welke op een zaak betrekking hebben, onbeantwoord laat, of die in de beantwoording daarvan of het verstrekken van inlichtingen, welke verstrekt moeten of mogen worden, een ongewenste traagheid aan de dag legt, handelt onbehoorlijk.

Aldus vastgesteld door het Hof van Justitie in Suriname op 28 juli 1950.

De President mr. dr. J.A.E. Buiskool.

De Griffier mr. O.W. Abendanon.